

a magyar nép mulattató képes ujsága.

II. ÉVFOLYAM. **Megjelenik vasárnap.** Ára **3** hóra **1** frt, **50** kr.	Az előfizetési pénz a kiadó-hivatalba Városháztér 6-ik szám alá küldendő.	Pest, sept. 13. 1868. 37. szám.	Gyüjtőknek öt előfizető után tiszteletpéldány jár.	SZERKESZTŐI IRODA: Városháztér 6. sz. ide küldendő mindenféle kézirat, mely Ludas Matyinak van szánva.

A triumviratus

mely Magyarországot regenerálni akarja.

E számhoz van mellékelve a „LUDAS MATYI" és „NÉPSZAVA" előfizetési felhivása.

Eredeti levelek.

LXXV.

Szervusz Matyi czimborám!

Ni ni pajtás! ugyan mi a feki baja lehet én velem Szt. Dávid királynak, hogy örökösön hun ordrét küldözget, hun meg más más hivatalt ad ükigyelme nekem?

Pajtás! sehogy sem szeretem én azt, mikor azok a királyfélék a szeginy magyar leginyek körül sündörgöznek; tudod-e még komám tavaly, mikor azt a sok fényes keresztet meg arany sarkantyut osztogatták azoknak a sok szeginy embereknek . . láddi hogy elnimetesedett tőle azóta mind.

Aztán meg mond meg Szt. Dávid király ü kigyelmének, hogy hát majd lesz nekem a magam embersigibül is gondom a gulyára; a melyik marha pedig eldöglik belőle, nem szoktunk annak a fülivel számolni, mert hát a dögöt elássuk; . . . hát még oszt a közösügyes marhát hogy ne ásnánk el, még pedig ugy, hogy hire se maradjon. A közösügyes disznókra meg hát nincs is gondom — mert nem vagyok csürhés, van pedig polturás malacz elég, a meik mentül rühesebb, annál jobban vakaródzik; hanem előre is megmondom, hogy a mit most mondok, valahogy magára ne vegye B o r s s z e m J a n k ó vagy a H i r m o n d ó se az E s t i l a p, mert én teremtüttse nem őket értem alatta.

Hát ni pajtás! mahónap kitelik mán annak a sok dolegatyusnak a komenecziója . . , mi lesz már osztán ükigyelmökből? vagy tán majd elmennek más országba szavazni, meg röhögni jó pinzir ugyi? s majd csakugy használják üket, mint aratáskor a szelelő rostát; hanem egyeki a feki a sorját, ugy szálankint még is sok egynek egynek 5 forint.. Vagy talán ugy tesz Deák teins uram! mint a hurkával a tót diák, hogy mikor a tölteléket ki ette, a bürit aztán a bodri kutyának adta; hanem hiszen jövőre majd nem is hurkatölteléket küldünk az ország házába, hanem embert a gátra, a ki árgyérussa van.

Teli van a szüröm ujja pajtás ujsággal — olvasok is belüle sokat, osztán hát mostanában csak azt eszeltem ki, kogy azok a deákkatonák (tudod mán no a jobboldal) osztán meg az a sok bankóir csaholó ujság nagyon szomoruan kezd óbégatni. Ugy látom komám! hogy turósodik a hátuk a közösügyek alatt; majd most jő mán a czifrája, ha egyszer azt mondja a nimet, hogy czoki gyerek, mán most csak én hajtom a lovat.

Azt is ki sütöttem ugy paraszt fűvel ecsém! mán aztán azt nem tudom jól e vagy nem? hogy mióta B a j s z t uram sürübben kacsintgat K é z s m á r k vagy ki a feki uramra . . . arra a burkus nimetre na . . . hogy hát a mi nimetünk fentebb hordja már is az orrát.

Látszik mán éppenséggel abból is, hogy hát az a nimet inzsellér (az a mátémókus) a melyik a Károlykaszárnyát hányatja szillyel, hát még azt mondta a pesti elöljáróságnak, hogy: k u s t i h é! nem Pesten parancsolnak hanem . . . Bécsben.

Ugyi komám! hogy csak döfögetik oldalba a nemes Deák regementet? na de hiszen ugy kell nekik, majd a farmatringhoz rug még sok abból a kisbéri ménesből, ki mit keresett magának . . . viselje, ki mit eszik . . . iszik rá.

Azt is hallottam pajtás! hogy Deák téns uramat meg akarták lüni? ugyi hogy nem igaz? Kár is lett volna szeginy öreg urért . . . ugysegéljen én magam sajnáltam volna legjobban, mert nem is képzeled te pajtás! hogy milyen jó öreg ur az, majd meg lásd . . . nem adok neki fél esztendőt, ő is a mi emberünk lesz . . .

Addig is hát csak élvezze ezt a közösügyes nagy boldogságot, a mit a mi szerencsétlenségünkre fábrikált ü kigyelme!

Isten áldjon meg, még is a kóterban ülsz?

Karakán Marczi,
gulyásbojtár.

Egy gyógyszerészhez.

Mérges szered rágja a belet,
Mérges nyelved a jó hir nevet;
Mig a bél fáj, tisztul vér és fő —
A rágott név hire egyre nő.

Több haszna a rosznak, mint a jónak
Ott, hol a test — a társalom beteg;
Jó makk a disznónak . . . tiszta fű a lónak,
Az észnek tudomány . . . toroknak kotyveleg.

Recept.

A d o m á k.

Volt Debreczen városának évekkel ezelőtt egy igen becsületes jellemü és mindenektől szeretett erdőmestere, kit a Smerlingben boldogult Bach korszakbeli polgármester C s o r b a ! (származására nézve czigány) szüntelen szekirozott s azon volt, hogy az öreg L . . . it elkedvetlenittse s állomásából elüzhesse.

Egyszer maga elébe hivatta az erdőmestert Csorba nagyságos polgármester ur, és hivatalvesztés terhe alatt meghagyta neki: hogy a jövő gyülés elébe egy javaslatot terjesszen az iránt, mi módon vehetne a város több hasznot be az erdőkből?

Az erdőmester a tanács előtt megjelenvén javaslatát irásban következőképen terjeszté be:

„Hogy Debreczen városa c s o r b á t ne szenvedjen a fa jövedelmeire nézve, ajánlom polgármester urnak a s z é n é g e t é s t.

Beakarták sorozni a volt honvéd czigányt. A more tehát minden ravaszságot elővett, hogy az orvosok u n t a u g l i c h n a k nyilatkoztassák ki, különösen nagyon félősnek mutatta magát a vizitátio alkalmával.

Látván ezt a sorozó bizottmányi őrnagy oda megy a czigányhoz s kérdi:

Hát petyár mint honvét birtad szolgálni s most pedig félsz s nem akarni katona lenni?

„Honvéd sem akartam én lenni uram, de elvittek erővel.

— Hát mért nem szöktél át mi hozzánk hé?

„Hisen kerestem én mindig a vitézs ármádiát, még kiabáltam is, littem is utánnuk, de soha se álltak meg . . . hogy utólérhettem volna. Ippensigesen azs a legislegfübb bajom, hogy csámpás vagyok mindkét lábomra s nem tudok saladni.“

Miniszteri ideák.

Vadon termett gomba tapló,
Ha kell, — ott a **Pesti Napló**;
Petrufikáld a szunyogot:
Lesz belölle **Esti Lapod**;
Vágd fel nyelvét a szajkónak,
Használhatod **Hirmondónak**;
Csusztasd Spitzignek a bankót:
Ki drukkolsz egy **Borsszem Jankót.**

Három év vivmánya.

Pro primo hát nem vivmány e
Országgyülés tarthatása?
S egy rakás államadósság
Nyakunkra vállalhatása.
A summa mennyi legyen? . . .
Elintézik azt — Bécsben.

Másodszor a „pipa adó“
Régi lábon meg hagyatik . . .
A jóféle szüz dohánynál csak
Jobb izü hát az a trafik?
No mert hogy ez igy legyen:
Ugy akarják azt Bécsben.

Harmadszor jön a közösügy.
Ezentul közös mindenünk,
Majd segitnek elhordani,
A mit keservesen vetünk . . .
S a miénk, hogy mi legyen?
Ki vetik azt is Bécsben.

Nyolcz hatalmas országlárunk!
Parancsolna ha tehetné,
Demokrata körök létét . .
Kegyesen megengedhetné.
A miniszter mit tegyen? . . .
Azt is megmondják Bécsben.

Közös lehet a hadsereg,
Honvéd is lessz annyi — mennyi,
Ezeknek a honvédeknek
Szabad fegyvertelen lenni.
S hogy vitézzé ne legyen:
Lesz majd reá gond Bécsben.

Legnagyobb vivmány pedig a
Lőre felszabaditása:
— No már kell e még ennél is
Ránk nagyobb isten áldása?
Hogy mindenünk meg legyen
Gondolnak arra Bécsben.

Gyengénszuró.

(Ad notam: Az alispán kalapomra rózsát tett.)

Zemplénmegye alispánja . . . haragos,
Hogy a megye nem pecsovics . szabados;
Beszélhet már Komáromy a megyén
Baloldali politikát vall Zemplén.

A magyarok

I.

HAJDAN

Bizancz kapuit döngető scytha **őseink** csak egy fehér ként **áldozának** saját **bálványuknak.**

Pattantyuk.

A honvédelmi miniszteriumban most a felett foly a tanácskozás, hogy milyen ruhát kapjanak majd a honvédek?

Az egyszeri czigány midőn egy kötőféket talált, felkiálta:

„Hálá istennek van már kötőfék . . . még csak ló kell hozzá!"

. Ruha majd lesz hát már itt is, csak még aztán honvéd kell hozzá.

Képviselőink egy havi pihenés után kezdenek Pestre vissza szállingózni. A deákpárti klubban már előleges conferentia is tartatott, melyben elhatároztatott, hogy deczember 10-eig, mikorra a mandatum lejár, a jobboldal a maga menyországbeli jussát is leszavazza.

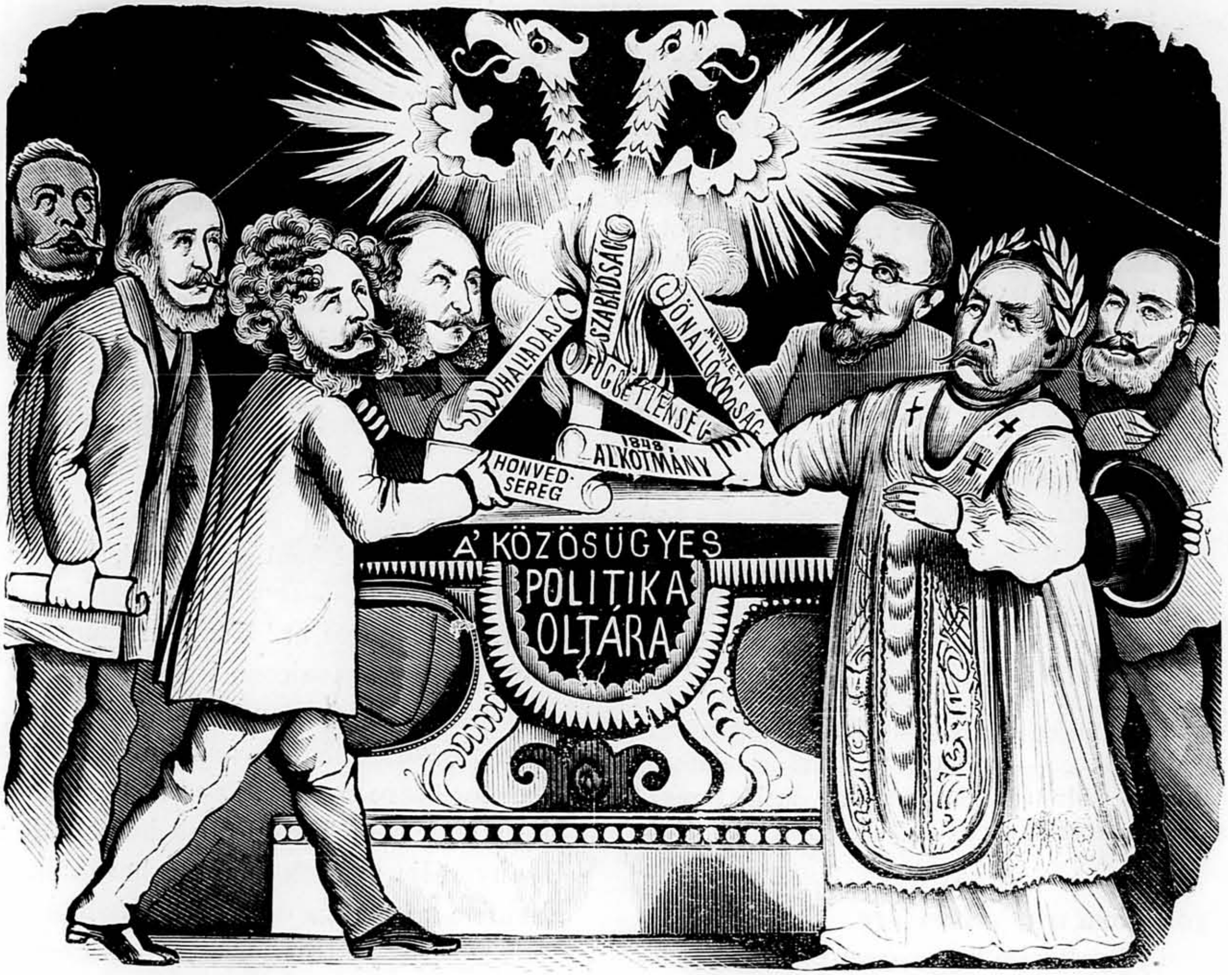
Szelestey az egykori „kenesei czimbalmos" szinte beállott abba a bandába, mely a nemzet önállóságát elhegedülte.

Szegényt a két évi várfogság őt is megpuhitotta, s mostan azért pengeti azt a czimbalmot a közösügy dicsőségére a Pesti Naplóban ugy mint a parancsolat.

áldozata.

II.

ÉS MOST.

A közösügyeken rágódó **bölcseink** egy **nemzet lételét** áldozzák fel az ő **bálványuknak**.

Találós cadentiák.

Hazánk jövőjéhez a vég és okos ut
Csak is az, a melyet most egyenget . . . . !

A kit háborgatnak osztrákos ideák!
Keringő barátnak mért nem lódul . . . . !

Szabadság mezején ő nem hiu pipacs . . .
Bátor egy hazafi! éljen tehát . . . . . . !

Ki népünk javára mindent megmagyaráz,
Sokáig védje még az ügyet . . . . !

Kinek tiszta elve fennlobogó zászló —
Gyógyuljon meg hamar . . . . !

Kinek kétszer mondá Ráth fiskus: „z a p l a t y i"
Csak már szabad lenne szegény . . . . !

Közösügyes komédia.

Allegorikus képekkel egy felvonásban.

Mutatvány a Ludas Matyi 1869-re szóló nagy naptárából.

Előadatik még ebben a században, a honszerzés 1000-ik évforduló napján Buda-Pesten.

Személyek. Ősmagyarok: **Árpád**! a hon alapitó! **Szabolcs**! **Gyula**! **Kund**! **Lehel**! **Bulcsu**! **Eörs**! és **Tuhutum**! kapitányok.

Osztrákmagyarok: **Deák Ferencz**! **Somsich**! **Perczel**! **Pulszky**! **Cebrián**! **Besze**! s az egész jobboldal öszves tagjai. **Horváth** mint tudós; a miniszterium; mindnyájan kecskefarku frakkban kizsinórozva, cilinderrel fejükön, miről vitézkötés fityeg — hegyes kráglikkal — a kráglik egyik hegyén az ország czimere, a másikon a kétfejü sas.

Szinhely. Az országházának padlása, melynek lyukain a delegátusok kukucskálnak kifele — Deák nehányad magával az utczán lóczán ülve . . . . tubákolnak; az országház jobboldalán a kvótaszedő hivatal . . . baloldalán pedig a steueramt. A nagy teremben a raixráth épen ülésezik.

I. jelenet.

(Árpád s a többi kapitányok tigriskaczagányosan buzogánnyal kezökben — széles fringiákkal oldalaikon, szerte széllyel bámulva jönnek a muzeum mellett rengő léptekkel, csörögtetve kardjaikat. Lehel fujja a kürtjét.)

Árpád.

Ugy gondolom ma ép ezer éve . . .
Hogy mi jó pajtásim fegyverrel kezünkben
E szép hazát vérrel, vitézséggel, hősen
Szereztük mindnyájan nagy dicsőségesen.
Örök álmainkból hazánk hő szerelme . . .
Ime eljuttata e nemzet körébe . . .
Hogy megnézzem van-e még fajunknak léte,
Él e még a magyar s van e dicsősége?
S a mely föld vérünktől átázott egykoron —
Táplál e jó honfit s van e még hős rokon?

(Mindig tovább haladva, jobbra balra bámulva a czifra palotákon, mig végre az ország háza elibe érnek, hol a kint ülő uj honalapitók rémes bámulásokból felriadnak. Deák Ferencz környezetével felkerekedik s eláll ja az ország háza főajtaját, majd remegve szól:)

Deák Ferencz.

Miféle vad fajzat! honnan valók önök?
Megvallom, remegek, de azért örülök;
Kikhez van szerencsénk, tán biz akrobaták!
Kik hősi játékuk czirkusban mutatják?
Vizkeleti rajzolt egykor hajdanában
Ily jelmezt, a vasárnapi ó-ujságban —
Hogy ha nem csalódom, tán magyarok önök?
S ön sisakos bruder! közöttök a főnök?
Tessék egy szippantás felséges wiener pácz.
Ilyet nem szipákolt maga szent Bonifácz!

(ujjával egy pixisre pattantva kinálja Árpádot.)

(Tuhutum kiüti Deák kezéből a tubákos pixist s a finom wiener pácz a frakkos kompánia szeme közzé hullván, elkezdenek erősen trüszkölni.)

Árpád.

„Nyomorult csufjai az emberiségnek . . .
Ti vagytok ős fajom dicsősségeinek
Korcsivadékai! ti madár ijesztők!
Ti ostoba bölcsek! hamis szemfényvesztők!"

Purczel generális.

(Előlép a czukkból s paruplijával egy bedekket csinál s oly pathosszal kezd szónoklani, hogy a frakk egyik farka szinte felkunkorodik bele:)

„Czifra mundéros ur! bár nem tudom, hogy ki,
Hogy vastag szavakban ilyeket fejez ki . .
A mely a quótának nagy dicsőségével
S annak boldogságos szent közösügyével
Nem fér öszre sehogy, igy ki kell mondanom
Hogy én a hős Purczel ott a jobboldalon . .
Gyenyerálja vagyok ennek a hazának,
Eszköze nemzetem dicső vivmányának.

Árpád.

(villámló szemekkel méregeti mondván:)

Jaj te koczkafejü nagyszáju vén kofa!
Te nyegleséggel telt szerencsétlen pofa!
Te vagy a moóri hős — kit jól megdöngetett
A német, ki tőlem egykor ugy rettegett.
Pusztulj el elölem s hogy több szóhoz ne juss:
Itt van egy nyakleves, a merre tudsz, most fuss!

(ezzel jól nyakon teremti Purczelt, hogy háta közepén kétfele reped a frakkja . . . mit látván a többi hősök elrohannak eszeveszetten az országház padlására, honnan a jelenetet nagy rémülettel nézték a delegátusok. Az iszonyu zajra a reixrátból Kuhn tábornok kiséretében kilép Beust, miniszteri fényes ornátusban, taréjos pofonütött kalappal, össze csapott kézzel és kimeredt szemekkel. Kisérői isszonyu meglepetéssel néznek Árpádra s a többi vezérekre, kik hatalmas kaczajban törnek ki.)

Beust.

Sakkerment nochamal vas ist das für a Hern?
Ihr lumpen, hoty peszil dajcs szlovák vagy román?
Seits komedianten vagy miféle parpár?
Ihr seits gewiss nicht der Nelson von Trafalgár?

Árpád.

Hahhaha! nézzétek ezt a bicska tokot . . .
Ez is csak arra vár . . hogy kapjon egy pofot.
Rajta jó pajtások! döngessük el őket —
Hogy megemlegessék a haza mentőket.

(Sorba püfölik a frakkos atyafiakat, a sok tubákos pikszis, czilinder, pápaszem özönnel hever a földön, végre is a tér megtisztulván: Árpád s a vezérek beakarnak lépni a terembe . . . azonban a belső ajtónál Besze János egy nagy menkő slafrokban, pantallonban, akkora ezüst gombos bottal kezében mint a Szász Károly feje — strázsálva, rá bődül bivaly hangon a vezérekre s nagy botját elibök tartva imigy bőg:)

Besze:

Hóh hó! megállj pogány! be nem gyüsz fogadom,
Ez a közösügyes drágalátos templom!
Szentség itt a quóta! és a közösügynek
Tömjén helyett pedig trafikkal füstölnek.“

(azonban be nem végezheti tiltakozását az öreg portás, a vezérek nyakon csipik s kaputrokostól, botostól együtt ugy kilóditják az utczára, hogy az egész repülés alatt lába sem éri a földet . . . mikor aztán elvégre földet ér az orra, ugy elterül ottan mint valami leveles béka, hanem azért még ott is folytatja declamátióját:)

Odabe a rajxrát s a hon bölcse Diák!
A ki midőn mondja: sic volo sic fiat,
Nagyságos jobboldal rázugja szavazzunk . . .
Napszámunk fejében öt forintot kapunk.

(E sok lármára Kund vezér visszafordul s buzogányával tarkón legyinti az öreget . . . azután egy szót se szól. Árpád s a többi vezérek öszvevissza járják a termeket, ledobálják a falakról a közösügyes czimereket — melyek ott figurálnak — s aztán a padlásra tartva, hová a vitéz jobboldal bujt . . a tömeg közepén ott áll Deák Ferencz mint raj közepén az anya, a delegátusok egymás frakkjának seszlijébe kapaszkodva remegve igyekeznek kifelé a padlás lyukon — az a boldog a ki hamarább kinnt lehet. Majd, hogy hamarább kijuthassanak a hét vezérek kezdik kifele dobálni őket egymásután; a delegátusok kidobálása után a sok közösügyi törvényjavaslatokat, miniszteri rendeleteket stb. halomba rakják s alá gyujtanak s mig a lángok a levegőbe öltögetik izzó nyelveiket s a hét vezér öszvetett kezekkel szomoruan nézi a pusztulást, megszóllal:)

Árpád:

Gyertek hü bajtársak! távozzunk e helyről . .
Látom már fájdalom! hogy csak kegyelemből
Él ez a korcs magyar nyomoruan gyáván, —
Itten a szolgaság valóságos járvány.
Lelkemnek vágyai ez osztrák hazában
Nem lelhetnek tápot, hol fajom multjában . . .
Lelkesülni nem tud, hanem korcsul, satnyul.
S gyávább lesz végtére mint egy tengeri nyul.
Hol vagy ó hon! hol vagy melynek győzelemmel
Hulla szent földére vérünk dicsőséggel?
Hol van a nemes faj, melynek dicső multja . .
Fel vagyon jegyezve az idő könyvébe . . .
Az a nagy dicsőség, melyet a félvilág . . .
Csodák csodájával egy sorban magasztalt,
Mind eltünt, elsülyedt s csak a salak maradt.
Hőstett, honszerelem frakkba belé korhadt . .
Csak vissza bajtársak! ama más világba —
Hol a silány érdek, a mi itten mára . . .
Hasznot hajt, nem honol népek kontójára.
Vissza vissza hát az elhagyott hazába —
Felejtsük s hagyjuk e korcsfajt rabigába.
Vesszen inkább, semhogy ily pulyává legyen,
S éljen szolgaságban gyalázatos kegyen.“

(Árpád és a hétvezérek a sürü füst s lángok közt eltünnek s egyszerre az országháza összerottyan és a függöny legördül.)

Sziporkák.

A. Mi volt az ebéd fráter?
B. A mi tegnap.
A. Hát tegnap mi volt?
B. A mi holnap lesz.
A. Az ördögbe! hát neked mindennap ugyanazon ebéded van. Hát holnap mi lesz?
B. Semmi!
A. Űhm! még ugyan olcsó konyhát tartasz.

Szolgabiró. Hány esztendős kend?
Palócz. Hájsz nem vagyok én protyokolum, hogy még azt is meég mondhatnám.

Alkotmányos nóta.

Felszállott a páva!
Károly kaszárnyára . .
Szegény Magyarország
Szomoruságára.

Katonák épitik*)
A Károly kaszárnyát,
Róla kétfejü sas
Emelgeti szárnyát.

Fikát nem kötelez
A városi, tanács!
Közös alkotmánynál
Csak profond, nem kalács.

Pesten Bécs parancsol . . .
Hát vorwärts! előre!
Deák csinálta igy
Pest képviselője.

Bolond Istók.

Ludas Matyi gyorspostája.

Baltásnak: Az „u j o n c z h o n v é d“ untauglich, még cserepparnak se válnék be, nem hogy honvédnek.

Sátán Ferkónak: Ne kisértsen ön, hát már azt akarja, hogy az ördögökkel is czimboraságot kössünk? Jó! elfogadjuk s z o l g á l a t á t egy feltét alatt: ha elviszi a mi jó ba-R á t u n k a t

Pacsulinak: Az efféle parfüm csak Borsszem Jankónak való, mi nem élünk . . v ö r ö s h a g y m ával.

Pintér J—nek: A küldött tárgyak már fel voltak egyszer használva a Matyiban. Bajos mi velünk c s i z m a d i á t f o g a t n i atyafi!

*) Már nem. SZERK.

Előfizetési árak:

A **„LUDAS MATYI“** humorisztikus képes népujsága negyedévre **1** frt. **50** kr félévre **3** frt., egészévre **6** frt.

A **„NÉP SZAVA“** határozott szabadelvü politikai hetilap negyedévre **1** frt., félévre **2** frt., egész évre **4** frt.

A **„LUDAS MATYI“ 1869-re** szóló humorisztikus képes nagy naptára **1** ft.

A Népszava vagy Ludas Matyi előfizetőinek csak **50** kr.

Gyüjtőknek minden **5** előfizető után tiszteletpéldánynyal kedveskedünk.

Ezenkivül megrendelhetők

KOSSUTH LAJOS és FIAINAK

örökbecsü levelei, kőre rajzolt arczképeikkel.

MÁSODIK KIADÁS LESZÁLLITOTT ÁRON.

1 frt. helyett **csak 50** kr.

Az előfizetési és megrendelési pénzek f. é. oct. 1-ig bérmentve a kiadó-hivatalba, **Városháztér 6. szám** alá küldendők.

☞ A jelen számhoz mellékelt előfizetési felhivást ajánlom a n. é. közönség becses figyelmébe. Különösen felkérem az olvasó köröket, egyleteket, lelkészeket, jegyzőket és néptanitókat sziveskedjenek lapjaimat, minél szélesebb körben terjeszteni; annál is inkább, mivel t. cz. előfizetőim iránti figyelemből egy oly n a g y s z e r ü c s a t a k é p p e l — **Szeben bevétele 1849-ben** — kedveskedem ingyen (gratis) mely diszére váland bármely teremnek, vagy olvasdának; mely kép ha más uton akarnák azt az illetők megszerezni: minden esetre belekerülne szállitási dijjal együtt **két és fél forintba**. Lapjaim tehát, ugy szólván mibe sem kerülnek a t. cz. előfizetőknek.

Mészáros Károly,
kiadó-tulajdonos.

Rajzoló **Blumberg.**] Felelős szerkesztő: **BÉNYEI ISTVÁN** Kiadó-laptulajdonos: **MÉSZÁROS.** Metsző **Huszka.**

Gyorssajtónyomása az Első magyar egyesületi könyvnyomdának (Büchler, Harsányi, Nagy). 3. korona utcza 18